

Mini-sagas in interlingua

un collection de intelligentia

*colligite e presentate
per Thomas Breinstrup*

Bibliotheca electronic **in interlingua**
www.interlingua.com

Union Mundial pro Interlingua

Mini-sagas in interlingua
un collection de intelligentia

publicate in le magazin Panorama in interlingua
(ISSN 0903-2932) in le annos 1992-1995

colligite e presentate per
Thomas Breinstrup, redactor-in-chef

Bibliotheca electronic in interlingua

www.interlingua.com

Le Bibliotheca electronic in interlingua es un collection de eLibros, redigite e publicate per le Union Mundial pro Interlingua (UMI), www.interlingua.com

© 2009 Union Mundial pro Interlingua
www.interlingua.com

Interlingua es un instrumento practic de communication international. Milliones comprende interlingua immediateamente. Le prime libro de interlingua esseva publicate in 1951, quando le International Auxiliary Language Association (IALA) post 27 annos de studios scientific e lingual publicava "Interlingua-English Dictionary".

Le Union Mundial pro Interlingua (UMI) es un organisation international, sin scopos lucrative, pro promover e diffunder le international lingua auxiliar interlingua, publicate in 1951 per le "International Auxiliary Language Association" (IALA). Le Consilio de Administration es responsabile pro le functiones quotidian e strategic del UMI. Le UMI esseva fundate le 28 de julio 1955 in Tours, Francia, e esseva registrate como association no. 0911004931 al subprefectura de Étampes, Francia, le 3 de agosto 2006. Le UMI collabora con le organisationes national de interlingua.

Mini-sagas – un maxi-successo

50 parolas es assatis

Mini-sagas ha devenite un grande successo in le mundo anglophone – e plus tarde in le mundo interlinguaphone. Iste parve versos – sovente pur nonsense – ha devastate le britannicos desde 1982, quando le jornal *Telegraph Sunday Magazine* faceva un concurrentia pro le melior del sorta. 32.000 contributiones esseva recipite. BBC Radio 4 in 1985 e 1986 procurava ancora 100.000 mini-sagas. Le production ha continuate desde alora.

Le mini-saga es un pecia de scriber que debe complir tres conditiones:

- Illo debe esser in *exactemente* 50 parolas (49 o 51 non es un mini-saga).
- Illo pote haber un titulo de usque 15 parolas additional.
- Illo debe narrar un historia (describer un sentimento o scena non es assatis).

Mini-sagas es “versiones pulsate del *Odyssea* ... buccatas de grandor megalosauo, designate pro tormentar lector e scriptor equalmente,” como se dice in “Le libro del mini-sagas”.

Un exemplo de un mini-saga:

Scriber un mini-saga

Matino.

Papiro blanc me

facia. Isto es plus difficile

que io pensava. Tempore passa.

Pensa a un subjecto. Rejecta lo.
Un altere. Pausa pro un tassa
de coffe. Ancora nulle inspiration.
Es folle de me probar e
scriber qualcosa como isto.
Ora lunch. Mangiar pro
pensatas? Solmente ancora
quatro parolas.

Ian Laing

Le mini-sagas anque da amusante ocasiones pro jocar con le language e assi apprender plus. Pro isto le magazin official de novas del Union Mundial pro Interlingua, PANORAMA IN INTERLINGUA, in 1992 a su quinte anniversario animava omne su lectores a iniciar un tradition de mini-sagas in interlingua per inviar le contributiones al redaction.

“Nos va publicar le optimes in cata edition. Si le standard se monstra assatis alte, nos va premiar le optime mini-sagas in interlingua,” esseva le parolas accompagniante del redaction.

Isto dava le nascentia de un tradition ha nascite. Le prime quatro mini-sagas in interlingua esseva publicate in PANORAMA septembre-octobre 1992. Illos causava un ver nove fluxo litterari de curiose e amusante historiettas narrate in iste formato breve e concise.

Le mini-saga del anno premiate

“Marco Polo de un epocha triste” (vide pagina 9) esseva preferite como le optime mini-saga de 1992. Il habeva nulle dubita in le mente del judices. Pian Boalt, active traductor de belletristica e professional in le branca editorial in Svedia, e Franske Persijn de Nederland, qui elaborava le regulas pro un

concurrentia litterari que debeva animar autores a livrar plus de material belletristic in interlingua, perlegeva como judices omne le mini-sagas publicate e recipite in 1992 pro seliger le optime. Le obra de Aleš Uhlí ab le alora justo dividite Tcheco-Slovachia presentava un thema multo actual e triste: Ille describe le multe divisiones de su pais. Le premio esseva le directo de seliger pro in toto 100 florinos nederlandese de libros del catalogo “Bibliographia de Interlingua”.

Le mini-sagas ha devenite un successo curiose, e lor apparentia developpava un parve subcultura de interlingua.

Con grande gratias al scriptores, con equalmente grande placer e como nove inspiration nos ha colligite le multe contributiones de alora in iste parve libro. Que illos non deveni le ultimes...

Le redaction

Poema pro celebrar le prime cinque annos con le nove magazin in interlingua, Panorama, que in su anno jubilar lanceava le mini-sagas in interlingua.

Panorama – cinque annos
Breinstrup habe planos multe,
e aperte e occulte,
offere Senior e Dama
de leger su PANORAMA,
cinque annos publicate,
per lectores ben amate
pro su lingua clar e belle.
Anque io va a celle
dar mi humile hommage
pro lo que le mesme age.
PANORAMA, tu quintenne,
– que lectores tu mantene
e per annos les augmenta,
dum tu nove planos tenta!

Sven Collberg, Svedia
Lund, 1991-12-02

Le prime quattro mini-sagas

Il ha plus cosas in le celo e sur le terra que vostre philosophia sonia

Illa voleva incontrar un spectro.

Visitava castellos infestate per spiritos.

De nocte ambulava a cemeterios.

In van.

Un matino, quando illa sedeva legente in su camera, subito le porta se aperiva.

Un viro incognite stava in le entrata.

“Crede vos in spectros?” ille demandava.

“No!” illa respondeva.

Le viro desapareva.

Jerzy Dembicki, Polonia

Incontro international

Un mense retro nos nos incontrava in un hotel, un anglese, un danese, un francese, un italiano, un peruano, un russo, un svedese. Nos parlava de multe cosas: ambiente, commercio, guerra e pace, litteratura, moneta, musica. Que lingua nos parlava?

Que vos crede? Anglese? Espaniol?

Francese? No, nos parlava interlingua.

Gunnar Danielsson, Svedia

Le mago e le dago

Mi minisaga:

In Nederland un mago,
accompagnate per su maga,
qui ambes ha venite ex Chicago
pro demonstrar lor artes in Le Haga,
pensante sur le scena vaga.

Un dago,
directemente ex Tobago,
les vide per magias con su daga,
mangiante fraga,
evanescer; demanda tunc, que le entrata on repaga!
Sigurd Axelsson, Svedia

Le theoria del grande explosion

Un puncto.

Un explosion.

Le puncto se expandeva. Le universo nasceva.
Sur su elementetto, le terra, vita se developpava.

Appareva homines.

Recentemente alicunos concludeva que
initialmente habeva essite un puncto.

Alora nos potentialmente in illo.

Nos, pensantes, esseva un parte del puncto non pensante.

Ergo illo mesme se cognosceva.

Vermente?

Jerzy Dembicki, Polonia

Un tesoro de intelligentia

On pote amar mesmo crocodilos

Illa comprava un crocodilo.

Jocava, mangiava e ambulava con illo.

Un die un policiero vidente les in un strata

la ordinava apportar lo al zoo.

Le die sequente ille les incontrava.

“Proque illo non ancora es in le zoo?” ille demandava.

“Ja esseva. Ora nos va al cinema,” illa respondeva.

Jerzy Dembicki, Polonia

Aventurero

Estate es comenciar.

Io vole promenar me.

Io va al riviera.

Io pensa que crocodilos non ha hic.

Io ama le aqua!

Le natation es passatempore melior.

Alicun cosa flotta a me.

Isto non debe esser le monstro verde.

Ma io nata al ripa.

Io va al casa.

Le fin.

Victor Chernavsky, Russia

Marco Polo de un epocha triste

Io nasceva in Austria,
viveva in Tchechoslovachia, in Grande Regno German,
de nove in Tchechoslovachia,
in Republica Socialista Tchechoslovac e in Republica
Tchechoslovac Federal.

In le proximitate forsan
io vivera in Region Moraviano-Silesian.
Qual grande viagiator es io?
Ma no!
Io nunquam quitava a un passo
Svinov,
mi citate maternal.

Aleš Uhlíř, Tchechoslovachia

Isto non esseva spinacia

Ille non amava le cocina de su marita
pro isto dinava a un restaurante.
Un vice ordinava illac un cotelette e patatas.
A stupefaction del servitrice
ille poneva le contento del platto sur su capite.
“Que ha vos facite?!” illa exclamava.
“Pardono! Io pensava que isto esseva spinacia,”
ille respondeva.

Jerzy Dembicki, Polonia

Qui critava?

“Libera mi gamba!”

Iste crito le eveliava un nocte.

Cuje? Un enigma.

Lo mesme occurreva le nocte sequente.

Ille esseva terrificate.

Le tertie nocte ille veliava.

Le mesme crito. Ab le horologio mural.

Ille lo aperiva e remarcava un aranea con un gamba in le
resorto.

Le enigma esseva solvite.

Jerzy Dembicki, Polonia

Un elephante e su amica formica

In le jungla un elephante se amicava con un formica.

illos passava multe de tempore insimul.

Un belle die illos decideva promenar se

ultra le fluvio juxta le qual illos viveva.

Quando illos iva trans un ponte de ligno,

le formica demandava:

“Esque tu audi, elephante, como ruitosemente nos calca?”

Jerzy Dembicki, Polonia

Ille non acceptava tal capillos

Illes sovente viaggiava in le mesme compartimento.

Un esseva calve, un altere habeva capillos rubie.

Illes nunquam conversava.

Un die le rubio rumpeva le silentio dicente:

“Le natura non vos dava capillos.”

Le calvo respondeva:

“Illo voleva dar me unes,
ma pois que illos esseva rubie,
io non los acceptava.”

Jerzy Dembicki, Polonia

Le historia del limaces (“Limacetica”)

Tres limaces esseva vivente
in mi casa. Minor, plus minor
e le plus minor. Le limaces
viveva in le vasculo melior,
ma illes voleva viver in casa
del limaces, que es lor laco.
Isto esserea le libertate
e illes habeva escappate.
Io trovava sol limace, que
esseva le plus grande.

Victor Chernavsky, Russia

“Limacetica” 2

Mi parve aquario ha sol
habitante, que es un multo
interessante limace del laco.

Io ama observar, como
le bon animal vive e
face su motiones, que es
multo lente.

Su antennas es

meraviliosamente

phantastic

e le limace pote apparer
me fabulose, quando
io vide iste animal
comic e tragic.

Victor Chernavsky, Russia

Le filio del hiberno

Isto esseva in le terra frigide.

Un femina habeva parturite
su filio blanc. Le terra
anque esseva blanc.

Le hiberno esseva proprietario
del terra. Le femina nomina
su filio con nomine belle.
Illa vole vider le un homine
felice.

Le filio cresceva e ora es
adulto. An ille ha felicitate?

Victor Chernavsky, Russia

Le hiberno

Alicubi in terra hibernal
vive le homine juvene,
qui es memorante, como
su hiberno prime habeva
blanchite con nive blanc
le terra de iste homine.
Ille ha un vita solmente,
ma le hiberno ha su vita
annualmente, e cata
homine ha su hiberno,
como le fin del vita,
ille pensava.

Victor Chernavsky, Russia

Un accidente o: Sia optimista!

Ille esseva optimista. Nihil jammais le inquietava.
In le peyor situationes ille diceva:
“Il poterea esser mesmo peyor.”
Un vice ille cadeva de un fenestra del centesime etage.
Passante preter le cinquantissime ille exclamava al spectatores:
“Usque ci toto va multo ben.”
E alora ille se eveliava in su lecto.

Jerzy Dembicki, Polonia

Sonetto: Narration annual

In incorruptibilitate
le primavera con amor

expande omne belle flor.
Es bon augurio del estate,

cuje verdissime beltate
saluta, como su calor!
Sur gramineas nos migra for
in gaudiose nuditate.

Multifruktifere autumnu,
como tu dona al alumno
ricchessas supernatural!

Oh frigorifere hiberno,
donar in nivee inferno
a nos sperantias vernal!

Sven Collberg, Svedia

Pensa ante responder

Johannes e Petro esseva taciturne.

Ultra illo ante responder ulle domanda
cata uno longemente meditava.

In Sydney, ante imbarcar se, Johannes demandava Petro:

“Que ama tu le plus?”

Quando illes attingeva Bombay,

Petro respondeva: “Pisces.”

“E que in ultra?”

demandava Johannes in London.

“Patatas frite,” respondeva Petro in Nove York.

Jerzy Dembicki, Polonia

Sonetto: Le mago e le dago (continuation)

Le dago tu de Trinidad-Tobago
rememor', evanescente daga!
Esseva al nederlandese Haga
scandalo famosissime del mago.

Iste originante ex Chicago
con magic collaboratrice-maga
faceva, quando mangiante fraga,
disapparer le Trinidad-virago.

Que non sonetto-interesse vaga!
Entratas repagate, nostre dago
retornara a Trinidad-Tobago,
retrovara confabular le maga,
recommendantante Nord-Nord-West-Chicago
al sue Trinidad-Tobago-daga.

Sven Collberg, Svedia

Mi conversation con un computator moderne

lo esseva con mi computator e voleva trovar alcun informa-
tion pro interlingua.

Le computator me diceva, que su memoria non ha le parola
“interlingua” e me demandava (in inglese):

A que es interlingua?

lo respondeva:

Interlingua es le lingua pro tote le mundo.

lo trovava altere computator, sapente le interlingua.

Victor Chernavsky, Russia

Mi tresor

Hodie io e mi can Tresor promena nos in le bosco.
Nos va insimul, ma tosto Tresor ha essite lontan.
Io crita a ille.
Tresor curre ab me rapidamente.
Io curre, cade e non pote currer.
Mi can reveni.
Io e mi melior amico va a casa.
Nos es felice!

Victor Chernavsky, Russia

Le vetule bicycletta

Quando nos era juvene
Quante placer nos dava
Nostre pesante bicycletta!
Offerte a mi granfilio,
Ille se burla de me!

Quando nos era juvene
Quante spero nos dava Esperanto!
Ma si lo parla io a mi granfilio
Ille me dice, ridente:
Es como tu bicycletta,
Es bon pro le museo!

E.R. Foubert, Francia

Memoria e spero

Ex Germania, Vienna e Budapest

Illes ha venite

Fugiente le brun pest'

Verso Francia, Europa pacific

O sperant' ancor' attinger Americ',

Le persecutates.

Ma anque nos invadeva le salvages

E regnava silentio, pavor e mortes.

Trans annos de miseria, pena e singultos

Io vos saluta omnes,

Speramos Interlingua

E Nove Europa!

E.R. Foubert, Francia

Conferentia International de Interlingua

Io habeva cognoscite un pais particular

ab litteratura e litteras.

Io lo visitava.

Le pais de homines de multe nationalitates

qui parla un lingua euphone

e vive in harmonia.

Le pais non trovabile sur mappas, sed existente,

temporari, tamen permanente.

Io visitava Interlingua.

Io esseva, es e essera

su citatano.

Jerzy Dembicki, Polonia

Al fin del secunde millennio

Un conflicto local.

Homines peri. Politicos discute.

Centos, milles victimas. Milliones de parolas, innumerabile
resoluciones.

Le conflicto dura.

Un nove conflicto.

Le mesme scenario.

Gente vulnerate, gente occidite. E surridente politicos
debattente sin fin.

Un nove conflicto...

E post le secunde guerra mundial
politicis nos promitteva
le mundo sin guerras...

Jerzy Dembicki, Polonia

Proque curreva ille?

A un halto sur un collina

un autobus stoppa cata cinque minutas.

Dunque necuno unquam se hasta
pro prender un.

Solmente un vice un homine
comenciava currer post un autobus
vadente a basso.

“Stoppa! Tosto essera le sequente!”

alcuno critava.

“Ma io es le guidator de iste!”
le homine explicava.

Jerzy Dembicki, Polonia

Paises vesperal, le nostalgia del occidente

A discoperir le mysterio del sol
post le poner de illo,
nos vadeva a occidente, al paises del nocte longe.
Nulle astronautas cosmic,
ma arctic messageros era inseniantes
in valles del sud.
Nemo jam comprende le message solar.
Nos vive in richessa,
ma – non sapente lo –
verso le nocte eterne.

Aleš Uhlíř, Republica Tchech

De novo super le elephante e le formica

Le elephante qui se amicava con le formica
sovente se baniava con illa.
Un vice,
quando illes esseva in cammino al fluvio,
ille subito se arrestava.
“Proque ha tu stoppate?”
illa demandava.
“Io oblidava prender mi costume de banio,”
ille respondeva.
“Non importa,”
illa diceva,
“io te prestara le mie.”

Jerzy Dembicki, Polonia

Un sonio

Alicubi viveva duo populos:

le breves e le longes.

Ambes habeva un sonio: crear un mundo liberate del alteres.

Le guerra non era longe o breve,
sed ultimo: cata uno occideva altere.

Nemo faceva le ultime labor pro remover mortes.

Le sonio era in realitate, ma qui poteva vider isto?

Victor Chernavsky, Russia

Le vita

Animales mangia animales e plantas,

o solmente animales, o solmente plantas.

Il ha plantas que mangia animales o plantas.

Organismos occide,

o sin occider partialmente mangia

altere organismos

pro viver.

Le destruction servi construction.

Le construction es condemnate a destruction.

Vita destrue vita

a fin que

le vita

pote exister.

Jerzy Dembicki, Polonia

Le television russe

Io habeva duo desiros: glorificar nostre television e refacer
mi televisor per colpo forte.

Io non sapeva, que io debe facer, ma voleva solver iste
problema.

Io ignorava le television.

Un die finiva. Duo, tres...

Mi solution era post un septimana: mesmo television mal pote
esser bon pro mi reposo.

Victor Chernavsky, Russia

Le LSL (Labor sin Labor)

Hodie io face mi LSL.

Le Sol non pote comprender me
e face le signos per su manos brillante.

Io non pote comprender le Sol
e usa le berillos de protection.

Le Sol face su signos de novo.

Io face mi LSL de novo.

E solo Nocte sera nostre pacificator.

Victor Chernavsky, Russia

Le capitulation del capite

Un capite civilisate per le centenarios era capitulate per un
question del capite supercivilisate per le millennios:
que facer ... plus?

Le resultatos era rapidissime: le capite civilisate diceva
nihil re nihil e faceva nihil.

Le capite supercivilisate rumpeva nihil e diceva tal
grande non-nihiles, que io non vide le fin.

Victor Chernavsky, Russia

Nostre Scrupulos

Le familia de Scrupulos viveva in le cerebro deridente. Seniora Scrupulo faceva le labor del mundification de lor casa, ma senior Scrupulo portava omne immunditias del mundo externe al casa. Le reposo era solmente pro le breve tempore del ducha del cerebro. E postea seniores faceva lor labores de nove.

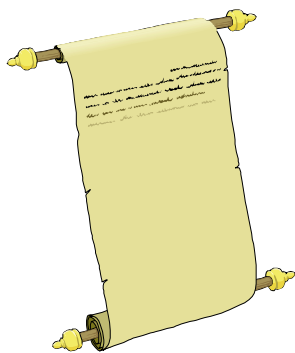
Victor Chernavsky, Russia

Al incognita – historia lyric

Si io habeva non solmente
penna e papiro, ma computator
connectite con le Internet Mundial,
non cinquanta ma mille parolas,
– si io esseva optime poeta
con syntaxe le plus intricate,
– si io poteva componer operas
le plus plen de sapon
– io tamen nunquam poterea dicer
como profundemente io te ama.

Sven Collberg, Svedia

Scribe tu proprie mini-sagas ci

Mini-sagas es un nove e amusante genere litterari, que al mesme tempore es un excellente exercitio de como usar le language in omne aspectos. Un mini-saga debe esser in *exactemente* 50 parolas (49 o 51 non es un mini-saga), illo pote haber un titulo de usque 15 parolas additional, e illo debe narrar un historia (describer un sentimento o scena non es assatis).

Quando le magazin PANORAMA IN INTERLINGUA in 1992 lanceava le mini-saga in le mundo de interlingua, le reacciones esseva numerose e immediate.

Le resultatos monstrava ben le enorme varietate que mesmo un limite si stricte como le 50 parolas del mini-saga permitte.

Iste libro monstra le resultatos – e crea sperabilmente inspiration a nove mini-sagas...
